

Utbildnings- och kulturnämnden

Plats: Stora Vänortsrummet

Tid: onsdag 23 april 2025 kl. 13:00

Utses att justera:

Nr	Ärende	Föredragande
1.	Val av justerare Dnr 2025/00001	
2.	Fastställande av dagordning Dnr 2025/00002	
3.	Redovisning av delegationsbeslut Dnr 2025/00003	
4.	Redovisning av meddelanden Dnr 2025/00004	
5.	Ekonomisk uppföljning Dnr 2025/00005	
6.	Års- och flerårsbudget 2026-2029, Konsekvenser av fastställda ramar Dnr 2025/00078	
7.	Uppdrag vuxenutbildning Dnr 2025/00034	
8.		
	Uppdrag förskola Dnr 2024/00139	
9.	Avveckla pedagogisk omsorg för skolbarn Dnr 2025/00069	
10.	Revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom kommunstyrelsens samt utbildnings- och kulturnämndens ansvarsområde Dnr 2025/00049	
11.	Gymnasieprislista 2025 Dnr 2025/00073	
12.	Gymnasiestudier för asylsökande över 18 år Dnr 2025/00079	

Nr	Ärende	Föredragande
13.	Arbetsår 2025/2026 vuxenutbildningen, för lärare med ferieställning Dnr 2025/00081	
14.	Information och övrigt Dnr 2025/00006	

Anna Schönning
ordförande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Val av justerare

Förslag till beslut

Nämnden utser justerare

Sammanfattning av ärendet

Nämnden ska utse en justerare som tillsammans med nämndens ordförande justerar dagens protokoll

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Fastställande av dagordning

Förslag till beslut

Nämnden fastställer föreslagen dagordning

Sammanfattning av ärendet

Dagordning ska fastställas

Beslutsunderlag

Förslag till dagordning

Utbildning- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens redovisning av delegationsbeslut

Sammanfattning av ärendet

Följande beslut har fattats på delegation;

1. Biblioteks- och kulturchef Ann-Sofie Lindblom har 2025-03-18 fattat beslut enligt delegationsordning UKN punkt 13 att bifalla ansökan om allmänskultur med 5 000 kronor till Ockelbo demensförening.
2. Biblioteks- och kulturchef Ann-Sofie Lindblom har 2025-03-18 fattat beslut enligt delegationsordning UKN punkt 13 att bifalla ansökan om allmänskultur med 4 500 kronor till ABF Gästrikebygden.
3. Biblioteks- och kulturchef Ann-Sofie Lindblom har 2025-03-18 fattat beslut enligt delegationsordning UKN punkt 13 att bifalla ansökan om allmänskultur med 4 000 kronor till Finnskogsriket.
4. Utbildnings- och kulturnämndens ordförande har 2025-04-02 fattat beslut enligt Kommunallagen 6 kap 39§ att Ockelbo kommun ansöker om stipendier hos Gästriklandsfonden.
5. Utbildnings- och kulturnämndens ordförande har 2025-04-04 fattat beslut om att teckna sidoavtal för reducerad hyra för cafélokal i samverkan med kommunstyrelsen.
6. Förvaltningschef Malin Larsson har 2025-03-26 fattat beslut att enligt delegationsordningen för UKN att anmäla rektor till rektorsutbildning.
7. Förvaltningschef Malin Larsson har 2025-03-25 fattat beslut att anställa en rektor enligt delegationsordning för personalärenden (Anställning).
8. Förvaltningschef Malin Larsson har 2025-03-17 fattat beslut enligt delegationsordning att teckna ett PUB-avtal med Inläsningstjänst AB.
9. Förvaltningschef Malin Larsson har 2025-03-24 fattat beslut enligt delegationsordning att teckna ett PUB-avtal med Region Gävleborg för samarbete med RISE.
10. Rektor Monica Eliasson har tagit beslut om nya upprättade planer mot diskriminering och kränkande behandling för förskolorna Stenhuggaren, Lingbo, Åmot och Jädraås 2025. Planerna beslutades 2025-02-28 och gäller till 2026-02-28.

11. Rektor Sara Lindström har 2025-02-28 tagit beslut om en ny upprättad plan mot diskriminering och kränkande behandling för Wij förskola från 2025-03-01 till 2026-02-28.

Sida
2(2)

Beslutsunderlag

Redovisningen i denna tjänsteskrivelse.

Ärendet

Förvaltningen redovisar löpande till nämnden de beslut som tagits på delegation.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

-

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Redovisning av meddelanden

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens redovisning av meddelanden.

Sammanfattning av ärendet

Inkomna meddelanden;

1. Protokoll från UKSAM 250325, 250415
2. Protokoll från LOKSAM 250130, 250218, 250219, 250310, 250319, 250328
3. Protokollsutdrag från KF 2025-03-17 §§19-21
4. Informationsbrev till huvudman från Skolinspektionen 2025-03-03
5. Remissförfrågningar gällande 5 gymnasieprogram februari 2025
6. Remissförfrågan gällande betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)
7. Delvis avskrivning av framställning enligt 6 kap. 6a§ arbetsmiljölagen från Arbetsmiljöverket
8. Protokollsutdrag från KS 2025-04-08 §46

Beslutsunderlag

Redovisning av meddelanden presenteras i denna tjänsteskrivelse. Meddelanden biläggs till ärendet.

Ärendet

Förvaltningen redovisar löpande inkomna meddelanden till nämnden.

Förvaltningen har för avsikt att besvara remiss om Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26), diarienummer UKN 2025/00068, och ta upp ärendet till nämnden 4 juni.

Förvaltningen har inte för avsikt att svara på remisserna gällande gymnasieprogram.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutet ska skickas till

-

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Eva Alneberg, handläggare

Ekonomisk uppföljning

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens redovisning.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomisk uppföljning för januari - mars 2025 bifogas.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport samt dagens redogörelse över det ekonomiska läget.

Ärendet

Förvaltningen redovisar löpande det ekonomiska läget för nämnden.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

Rektorer och enhetschefer

PWC

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Års- och flerårsbudget 2026–2029, konsekvenser av fastställda ramar

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse och överlämnar den till ekonomiutskottet.

Sammanfattning av ärendet

Utbildnings- och kulturnämnden ska besluta om förslag till års- och flerårsbudget 2026–2028 på ram med konsekvenser.

Utifrån fastställda budgetramar för års- och flerårsbudget 2026–2028 saknas cirka 12 550 tkr 2026 för att nå uppsatta mål och få en likvärdighet och kvalitetssäkring utifrån styrdokumentens uppdrag

Fastställd budgetram (tkr)

2025	2026	2027	2028
188 763	188 763	187 982	191 742

Utbildnings- och kulturnämnden står inför ett utmanande arbete för att anpassa verksamheterna utifrån demografiska förändringar samt pågående utredningsuppdrag. Budgetramarna utökades tillfälligt med 4 000 tkr 2025 som stöd för kommande omstrukturering.

Utifrån beslut i KS 2025-04-08 är förutsättningar för 2026 är att styrelse och nämnder ska utgå från samma ram som 2025, utan uppräknig. Vilket betyder att UKN behåller det tidigare tillägget med 8 080 tkr och sammanlagt har 188 763 tkr.

Sammanfattning

Tillkommande behov (tkr) 2026

Budget

Grundskola lärare med särskild kompetens	2 000
Skolbibliotekarie	550
Socialpedagoger	1 300
Särskilda undervisningsgrupper	3 000
Resa till Polen utöver 170 tkr	150
Internhyra utökning. Rönnåsen, simhall, lägerboende	-
Bibliotek internhyra	50
Kostnader för löneökningar och PO	4 000
Summa UKN	11 050
Gymnasiet	1 500
UKN totalt inkl. gymnasiet	12 550 tkr

Utbildnings- och kulturnämnden rapporterade ett stort underskott för 2024. Prognosen för 2025 visar också på ett underskott trots utökning av ram med 8 080 tkr för 2025. Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att se över stora delar av verksamheten och rapporterar löpande till nämnden. Översynen görs både utifrån kvalitet och kostnader samt rådande lagkrav. Om inga åtgärder vidtas så kommer förvaltningen att fortsätta att visa underskott. Förvaltningen har framfört till nämnden och till ekonomiutskottet att;

- Ett minskat barnunderlag påverkar förskolans verksamhet redan nu och kommer senare även att påverka grundskolans verksamhet. Minskningen av antalet barn i förskola medför behov av att minska antalet avdelningar och antalet medarbetare. Minskning av antalet barn beror på att det föds färre barn både i kommunen samt i riket.
- De särskilda undervisningsgrupper som nämnden fattat beslut om att ha saknar finansiering. Grundskolan ser över verksamheten och arbetar för att dra ned på antalet grupper och minska kostnaderna.
- Andelen barn i behov av anpassad grundskola ser ut fortsätta vara stor.
- Det saknas full finansiering för internationellt kunskapsutbyte med Polen för årskurs nio under höstterminen där det ska ingå ett besök till Auschwitz. Grundskolan kommer att se över alternativ och förändra resans upplägg för att minska kostnader samt möjligheter att ansöka om bidrag till resan.
- Det saknas finansiering för lärare med specialkompetens och för socialpedagog.
- Kompetensförsörjning kan bli en utmaning kommande år, särskilt i de verksamheter som bedrivs utanför centralorten.

Fastställda budgetramar inte att räckta till. Det att bli svårt att uppfylla styrdokumentens krav, hålla en god kvalitet och nå uppsatta mål.

Om inte erforderlig budget erhålls, finns det risk för att målen inte kan uppnås. Det kan bli svårigheter att bedriva både lagstadgad och icke lagstadgad verksamhet med god kvalitet, vilket kan medföra att verksamheter behöver stängas, flyttas eller omorganiseras.

Behov som inte ryms inom nuvarande ram

Förutom vad som anges ovan, saknas pengar i ram för att bedriva verksamheterna till nuvarande omfattning och kvalitetsnivå utifrån satta mål och styrdokument. Utbildnings- och kulturnämnden lyfter fram nedanstående prioriterade områden i budgetprocessen:

Förskola

I och med att antalet barn i förskoleåldern minskar behöver verksamheten anpassas med färre barngrupper. Barngrupperna i byarnas förskolor är små och därmed förhållandevis dyra i jämförelse med tätortens förskolor. Kostnaderna för nuvarande förskoleverksamhet ryms inte inom ram. Barngrupperna är små i kommunens förskolor i jämförelse med andra kommuner. Antalet avdelningar i tätortens förskolor kommer att bli färre till hösten 2025 utifrån att barnantalet minskar. I och med att barngrupperna är små i byarnas förskolor finns behov av att ha större grupper i tätortens

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

förskolor för att hålla nere den genomsnittliga kostnaden per barn i förskolan. Även med nuvarande plan för barngruppernas storlek blir det inte stora grupper i jämförelse med andra kommuner.

Inskrivningsgraden i förskola i kommunen är hög, däremot upplever kommunen att den faktiska närvaron i förskolan är låg. Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att se över om dagens 15-timmar fördelat på tre dagar kan utökas med fler timmar/dagar. Det kan bli en positiv effekt på sikt med högre närvaro som kan bidra till att barnen är bättre förberedda inför grundskolan och att närvaron i grundskolan också ökar.

Grundskolan

Minskningen av antalet barn kommer att börja påverka förskoleklasserna till hösten då det väntas bli färre barn som börjar skolan än tidigare år. På högstadiet är det dock fortfarande många elever, till och med fler än tidigare år. Grundskolorna arbetar med att anpassa verksamheten utifrån antalet elever och deras behov.

En utmaning för grundskolan är att öka närvaron för eleverna. En del i att öka närvaron var införandet av de särskilda undervisningsgrupperna. Eftersom verksamheten med särskilda undervisningsgrupper är kostsam, och ofinansierad, och inte heller är något mål i sig ses verksamheten kontinuerligt över. Det långsiktiga målet är att i så hög grad som möjligt integrera alla barn i den ordinarie verksamheten men vid behov kunna erbjuda mindre undervisningsgrupper och individuella lösningar. Elevernas åtgärdsplaner ses kontinuerligt över för elevens bästa men även för att hålla kostnader nere.

För att få en bra skolstart och goda förutsättningar för lärande behöver eleverna känna sig trygga i både förskoleklass och fritidshem. Fritidshemsverksamheten behöver fortsätta att ses över och anpassas utifrån barnens behov och förvaltningens förutsättningar. I dag finns det fritidsverksamhet på tre skolor samt pedagogisk omsorg för skolbarn i anslutning till förskolan i Jädraås. Utifrån att barnantalet kommer att minska i skolan de kommande åren kan fritidsverksamheten komma att behöva anpassas utifrån antalet barn för att kunna bedriva en kvalitativ verksamhet anpassad efter kostnader.

Det är ännu inte klart med hur finansiering för skolbibliotekarie blir i och med det nya lagkrav som träder i kraft 1 juli 2025.

Elevernas skolresultat behöver förbättras för att alla elever ska gå ut grundskolan med behörighet för gymnasiestudier. Skolan arbetar med att höja elevnärvaron, kvalitén i verksamheten och kompetensförsörjning. Skolan arbetar även med att generellt höja inställningen till värdet av kunskap.

För att både barn och vuxna ska känna sig trygga har verksamheterna behov av att ytterligare förbättra tillgängligheten och skalskyddet. För årskurs F – 3 behöver lokaler ses över för att verksamheten ska ha ändamålsenliga lokaler för såväl elever som medarbetare både i skolverksamheten och i fritidshemsverksamheten. Förvaltningen fortsätter med lokalöversynen i samverkan med kommunens övergripande lokalöversyn. När det gäller skalskydd behöver det utredas hur kostnaderna ska fördelas inom kommunen.

För att tillgodose alla elevers rätt till utbildning och undervisning och för att uppnå styrdokumentens krav kopplat mot bland annat extra anpassningar,

särskilt stöd, trygghet och studiero samt höja andelen behöriga till gymnasiet behövs medel för att kunna:

- ge adekvat stöd till elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd
- ge adekvat stöd till elever som läser svenska som andra språk
- utöka kompetens som idag saknas i organisationen genom att dels anställa personal med rätt kompetens, dels kompetensutveckla befintlig personal

Utifrån ovanstående äskar grundskolan medel till:

- socialpedagoger
- särskilda undervisningsgrupper
- lärare med särskild kompetens, speciallärare ämnesinriktade
- skolbibliotekarie

Förvaltningen äskar inte medel till skalskydd utifrån att det är osäkert hur det ska finansieras, dels om det kan komma statsbidrag och dels hur eventuella kostnader ska fördelas inom kommunen.

Elever i behov av anpassad grund- och gymnasieskola

Det är svårt att förutse kostnaden för elever i behov av anpassad grundskola. Eftersom det är ganska få elever så påverkar enstaka in- eller utflyttning av elever budgeten relativt mycket. Elevantalet med behov av anpassad grundskola har ökat både lokalt och nationellt.

Simhall

Simhallen är i behov av ombyggnation för att badgästerna och medarbetarna ska ha en säker och fungerande miljö. Det finns även ett föreläggande om vite från 2016 gällande klogasevakurering som behöver åtgärdas oavsett om ombyggnation görs eller inte. Det råder en osäkerhet kring framtida driftskostnader utifrån avtalet.

Lokaler

Det finns stora behov av lokaler inom flera av verksamheterna då flera av de befintliga lokalerna inte är anpassade för den verksamhet som bedrivs samt att underhållet av lokalerna är eftersatt. Det saknas exempelvis ändamålsenliga lokaler för Kulturskolan samt fritidsgården, kontor/arbetsplatser för personal på förvaltningen. Skolkontoret har stora problem med lyhördhet vilket blir en risk att sekretess röjs. Lokaler för förskole- och grundskoleverksamhet behöver också anpassas utifrån verksamheternas behov. Etapp 2 planeras på Perslundaskolan för att nyttja lokalerna på ett effektivt sätt. En lokalutredning har genomförts av förvaltningen i samråd med kommunens tekniska enhet och Ockelbogårdar vilken lämnats vidare till tekniska enheten.

Gymnasiekostnader

Antalet elever ökar nu och kommande år, liksom skolpeng och omkostnader. Förvaltningen äskar därmed;

- medel för gymnasieelever

Framtiden

Ekonomiska medel behövs för att uppfylla uppsatta mål och styrdokumentens krav samt anställa behörig personal.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Barnantalet minskar först inom förskolan men kommer att påverka grundskolan senare. I Ockelbo kommun är andelen barn i förskoleåldern som är inskrivna i förskolan betydligt högre än riksgenomsnittet, vilket är positivt och bör behållas. Andelen förskollärare är låg i jämförelse med andra närliggande och liknande kommuner och behöver bli högre. När det gäller barngruppernas storlek är det jämförelsevis små grupper i förhållande till riksgenomsnittet. Kostnaden per barn är hög både i jämförelse med närliggande kommuner och i jämförelser med andra kommuner i liknande storlek. I och med att befolkningen minskar i kommunen minskar också barnunderlaget till förskolan. En utredning av förskoleverksamheten har genomförts och nu inväntar förvaltningen beslut från politiken om hur förskolans framtid ska se ut, vilka förskoleverksamheter som ska fortsätta att bedrivas.

Utredning av förskolans behov för att möta framtidens utmaningar behöver fortsätta, med fokus på:

- att verksamheten tillgodoser barnens behov
- att utbildningen lever upp till kraven i styrdokumenterna
- att förskolans lokaler är anpassade utifrån verksamhetens behov
- att behålla och rekrytera behöriga förskollärare

Lokalbehov finns inom flera av verksamheterna då lokalerna inte är anpassade samt att underhållet är eftersatt. Den lokalutredning som genomförts av förvaltningen i samråd med tekniska enheten och Ockelbogårdarna har lämnats vidare till tekniska enheten.

Allt fler barn och elever har särskilda behov och det åligger verksamheten att anpassa utifrån de behov individerna har. Det ställer allt högre krav på behöriga lärare men även på att det finns personal med spetskompetens och att kunna erbjuda särskilda undervisningsgrupper inom grundskolan både på låg-, mellan- och högstadiet. Lärare med specialkompetens- speciallärare i ämnesområden.

Kulturskolan behöver utvecklas och erbjuda flera konstnärliga uttryck. Det finns även en ambition om att kunna erbjuda avgiftsfri Kulturskola.

Idrottsplatsens framtid för kommunens invånare kan bli ett intressant och attraktivt område. Det är viktigt att få med alla kommunens invånare i så stor utsträckning som möjligt när det skapas ett område för fysisk aktivitet och föreningslivet utvecklas.

Inom kosten finns behov av att införskaffa ett analysverktyg för framtida livsmedelsupphandlingar.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse samt presentation på mötet.

Ärendet

Utbildnings- och kulturnämnden ska fatta beslut om förslag till års- och flerårsbudget för 2026–2029 med konsekvenser av fastställda ramar.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutet ska skickas till

Ekonomiutskottet

KS/KF

Rektorer och chefer

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Uppdrag vuxenutbildning

Förslag till beslut

1. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att minska ned på verksamheten för vuxenutbildning till höstterminen 2025.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att fortsätta arbetet med att utreda förutsättningar för, och konsekvenser av, att inte bedriva vuxenutbildning i egen regi utan istället erbjuda vuxenutbildning genom samverkansavtal med närliggande kommuner under 2026.

Sammanfattning av ärendet

UKN 2024-10-30 §85 Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningar för, och konsekvenser av, att inte bedriva vuxenutbildning i egen regi utan att istället erbjuda vuxenutbildning genom samverkansavtal med närliggande kommuner.

UKN 2025-02-06 §34 Nämnden får den utredning som är genomförd av extern part presenterad. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att komma med förslag till beslut samt tidplan.

Förvaltningen har inlett samtal med Gävle och Sandviken utifrån den externa utredningen.

Förvaltningen har räknat på kostnader för nuvarande verksamhet och på hur kostnaderna kan komma att se ut om platser för utbildning köps av annan kommun och kommit fram till att det blir betydligt billigare att köpa platser än att driva verksamheten i egen regi.

Eventuella nackdelar med att inte ha verksamhet på plats i Ockelbo kan vara att någon deltagare drar sig för att delta i utbildning på grund av resvägen.

Förvaltningen önskar fortsätta att utreda vidare om detaljer och kostnader kring en förändring och återkomma med en plan för att inte bedriva hela eller delar av vuxenutbildning i egen regi utan att istället erbjuda vuxenutbildning genom samverkansavtal med närliggande kommuner från januari 2026.

Beslutsunderlag

Genomförd utredning samt denna tjänsteskrivelse.

Ärendet

Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att komma med förslag till beslut samt tidplan.

Beslutet ska skickas till
Rektorer och chefer inom UKN
KS

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Uppdrag förskola

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar vilket scenario, utifrån utredningens 4 förslag, som ska föreslås att tas vidare till kommunfullmäktige.
2. Nämnden beslutar att föreslå till KS/KF att ärendet går vidare till KS 13 maj och KF 16 juni.
3. Nämnden godkänner att familjer med barn i byarna kan ansöka om förskoleplats i annan kommun om det underlättar för familjen vid beslut om scenario 2, 3 eller 4.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens förskolor står inför stora utmaningar utifrån att antalet barn som föds minskar både i kommunen samt i riket. I Ockelbo kommun finns det fem förskolor, Jädraås förskola, Lingbo förskola, Åmots förskola, Stenhuggarens förskola och Wij förskola. De tre förskolorna Jädraås, Lingbo och Åmot är kommunens byförskolor som befinner sig utanför Ockelbo tätort. Barnantalet i byarnas förskolor är lågt och barngruppens sammansättning har åldersspannet 1 till 5 år vilket är en utmaning utifrån att barngruppen ska ha en lämplig sammansättning och storlek. Barnens närvaro på förskolorna i Jädraås och Åmot är låg, i snitt 4,9 barn/dag. Det finns även svårigheter att få tillgång till vikarier vid frånvaro utifrån att det inte finns kollektivtrafik som stämmer överens med arbetstider till samtliga byar utan vikarierna behöver körkort och tillgång till bil. Ensamarbete är också ett problem utifrån god arbetsmiljö och säkerhet för både barn och medarbetare.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser (skollagen 2 kap 8§), förskolans läroplan (Lpfö18) och allmänna råd. Utbildningen inom förskolan syftar till att barnen ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Alla barn ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och den ska främja alla barns utveckling och lärande. Utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (skollagen 1 kap 4–5§ samt 8–9§).

Förvaltningen har vid ett flertal tillfällen belyst situationen och utmaningarna med att kunna erbjuda en likvärdig utbildning med hög kvalitet och säkerhet till barnen i kommunens förskolor i byarna. Förvaltningen har utifrån ovanstående fått i uppdrag av Utbildnings- och kulturnämnden att utreda

förskolans verksamhet i byarna. Utredningen har genomförts både internt samt av externa utredare. De externa utredarna har presenterat fyra olika scenarier för nämnden att ta ställning till. Utredningen har tittat på fem perspektiv; ekonomisk utveckling, demografisk utveckling, tillgång till resurser, rätt till likvärdig utbildning och vårdnadshavares perspektiv.

Förvaltningen ser utifrån underlagen som presenterats både efter den interna och externa utredning att nämnden bör fatta beslut om att stänga två av de tre förskolorna i byarna där barnantal och beläggning är för lågt för att kunna erbjuda en likvärdig förskola med en barngrupp som har lämplig sammansättning och storlek.

Vikten av att byarna är levande har också förts fram liksom att många av barnens vårdnadshavare framför att närheten till förskola väger tyngre än den utbildning förskolan ger. Förvaltningen ser att utifrån barnens rätt, både utifrån Barnkonventionen och förskolans styrdokument, behöver förvaltningen föra barnens talan och lyfta fram det förslag till beslut som utgår för barnens bästa.

På nämndens möte 2024-04-10 fick förvaltningen följande uppdrag;

1. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda konsekvenserna för förskoleverksamheten i byarna, Jädraås, Åmot samt Lingbo, utifrån barnunderlaget och verksamhetens kvalitet. Utredningen ska redovisa konsekvenser med att ha förskoleverksamhet i byarna och konsekvenser med att flytta all förskoleverksamhet till centralorten.
2. Nämnden ger utredningen i uppdrag att komma med förslag på beslut om förskoleverksamhetens framtid.
3. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att anlita en extern utredare för uppdraget.

På nämndens möte 2024-09-18 presenterades utredningen av en extern utredare som förvaltningen anlitat. Utredaren lade fram fyra olika förslag om framtiden för kommunens förskoleverksamhet samt för- och nackdelar med de olika förslagen. De fyra scenarierna var att:

- alla byförskolor behålls
- en byförskola stängs, två behålls
- två byförskolor stängs, en behålls
- tre byförskolor stängs

Förvaltningen fick i uppdrag att ta fram förslag till beslut om förskoleverksamheten i byarna samt ta fram en tidplan för arbetet.

På nämndmötet 2025-02-26 presenterade förvaltningschef resultatet från dialoger och enkäter för nämnden samt sammanfattade ärendet från början. Nämnden beslutade att;

1. Nämnden på kommande sammanträde ska fatta beslut om byförskolornas framtid.
2. Nämnden beslut i ärendet ska gå vidare till KS/KF.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse, externa utredningen, styrdokument, barnkonventionen, inkomna synpunkter samt genomförd barnkonsekvensanalys.

Ärendet

Bakgrund - kunskaper från hittills genomförda åtgärder

Förvaltningen har under de senaste åren belyst utmaningarna med att kunna erbjuda en likvärdig utbildning med hög kvalitet till barnen i byarnas förskolor. Utifrån att de senaste rapporterna och prognoserna visar att antalet födda barn minskar så har frågan blivit än mer aktuell. Ensamarbete är också en fråga som tagits upp både ur säkerhets- och arbetsmiljöperspektiv för både barn och personal. Ensamarbete kan inte undvikas på de små förskoleenheterna i byarna.

De olika perspektiven

Rätt till likvärdig utbildning har varit det perspektiv som förvaltningen har utgått främst ifrån. Förvaltningen har sett utmaningar över tid med att kunna erbjuda en likvärdig utbildning för barnen i byarnas förskolor.

Den demografiska utvecklingen och senaste prognoserna visar dessvärre att antalet barn kommer att minska de kommande åren. Tätortens förskolor har kapacitet att ta emot fler barn. I kommunen föddes 52 barn år 2021, antalet har minskat år från år till 41 barn år 2024. Framåt spås antalet barn minska ytterligare i hela landet och i Ockelbo kommun samt närliggande kommuner. Det är därför inte heller troligt att det blir något större tillskott av barn genom inflyttning. Antalet barn och unga mellan 0–19 år förväntas minska med 18,3 procent fram till 2033 enligt senaste befolkningsframskrivningen från SCB.

De resurser som har beaktas är främst personal och lokaler. Kommunen har lokaler för förskolans verksamhet i byarna men lokalerna är i behov av underhåll. Kostnaderna för lokalerna kvarstår visserligen men det kostar betydligt mindre att ha tomma lokaler än att ha verksamhet i lokalerna. Resurser i form av medarbetare med kompetens finns idag men förvaltningen ser att det är svårt att tillsätta vikarier till byarnas förskolor bland annat på grund av att det saknas utbyggd kollektivtrafik. Att verksamheterna i byförskolorna fungerar beror till stor del på en stabil personalsituation med kompetenta medarbetare. Verksamheten i byförskolorna är dock skör och det kan bli svårt att upprätthålla verksamheterna om nuvarande medarbetare skulle bli långtidsfrånvarande eller sluta.

Kommunens ekonomiska utveckling är negativ och förvaltningen har stora svårigheter att få ihop en budget i balans. Alla sätt att minska kostnader behöver ses över. Förskoleplatserna i byarna kostar betydligt mer än förskoleplatserna i tätorten. Stora lokaler, hög personaltäthet och kostnader för transporter av mat och material bidrar till de höga kostnaderna.

Vårdnadshavarnas perspektiv valde förvaltning och nämnd att ta in genom att träffa vårdnadshavare i dialogmöten samt genomföra en enkät för att få

Barnens perspektiv beaktas i en barnkonsekvensanalys.

Synpunkter från vårdnadshavare

Under november 2024 genomfördes dialogmöten med representanter från politiken och förvaltningen. Mötena genomfördes i respektive by under tre kvällar och vårdnadshavare var inbjudna.

Det har även inkommit skriftliga synpunkter från vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis så framför vårdnadshavare oro för olika saker om byförskolorna stängs. Oron gäller;

- Kvalitén i tätortens förskolor avseende storlek på förskola och barngrupp, möjligheter att anpassa utifrån individuella behov, bytet i sig kan leda till fler kontakter med både barn och vuxna
- Resor utifrån att det kan bli långt att åka för barnen, att barnen riskerar att somna i bilen, påverkan på klimatet, oro för vägarnas säkerhet

Den enkät som gått ut till vårdnadshavare med barn i byförskolorna har besvarats av 41 vårdnadshavare. Där framkommer att;

- De som svarat har 1 barn på förskolan, ett par av vårdnadshavarna är föräldralediga. Ingen familj har svarat att de har flera barn i förskolan.
- 18 vårdnadshavare har barn i förskolan i Lingbo, 9 i Jädraås och 14 i Åmot.
- De flesta (73 procent) av barnen går i förskola mer än 30 timmar per vecka. 15 procent av barnen går 15 timmar eller mindre och 12 procent av barnen går 15–30 timmar per vecka i förskola.
- De flesta (73 procent) reser till annan ort för att studera eller arbeta. Av dessa reser drygt hälften till Ockelbo, Sandviken eller Gävle. Övriga reser till olika orter såsom Söderhamn, Tönnebro, Bollnäs, Svärdsjö, Västerås och Stockholm.
- Vårdnadshavarna tycker att det viktigaste för sitt barn i förskolans verksamhet är att förskolan ligger nära geografiskt till hemmet, barngruppens storlek och att barnet träffar samma pedagoger och kompisar varje dag.
- Vårdnadshavarna tycker inte att det är lika viktigt att lokalerna är anpassade för förskoleverksamhet, att barnet får samspela med barn i liknande ålder eller att barnet får goda förutsättningar inför skolstarten.
- Alla vårdnadshavare har känt oro kring ett eventuellt beslut att deras förskola kan stängas, oron gäller främst att familjen kan behöva flytta, oro för barnets resor beroende på vägarna och risk för halka och vilt samt oro för barngruppernas storlek och kvalitén på verksamheten i tätortens förskolor.
- På frågan om andra alternativ svarar 32 procent att pedagogisk omsorg kan vara ett alternativ, 39 procent svarar att kortare vistelsetid kan vara ett alternativ. För 29 procent av de som svarat är inte dessa alternativ aktuella.
- Om den förskola som barnet går i nu stängs svarar 10 procent att de kommer att söka plats i Sandviken, 32 procent att de kommer att söka plats i annan kommun. 17 procent svarar att de skulle ställa sig

i kö till Svalan och 15 procent att de skulle välja Stenhuggaren eller Wij förskola. 10 procent anger att de skulle avstå från förskoleverksamhet för sitt barn. En vårdnadshavare anger att de skulle flytta, en anger att hen skulle försöka organisera privat förskoleverksamhet, och en anger att hen skulle vilja ha plats i en av de andra byförskolorna för sitt barn.

Olika alternativ, förslag och konsekvenser

Förskoleverksamheten är en frivillig verksamhet och det är vårdnadshavarnas ansvar att ombesörja transport till och från förskolan. De vägar som kommunen ansvarar för plogas och underhålls enligt plan. För de familjer som exempelvis inte passerar tätorten i dagsläget kan det finnas andra lösningar, exempelvis att mottagande godkänns i annan kommun. En risk som lyfts fram är att barnen när de börjar förskoleklass i kommunen riskerar att inte ha någon kompis med sig. Den risken finns även idag då det är få barn i samma ålder och inte alls ovanligt att ett barn är ensam i sin åldersgrupp i byarnas förskolor och således kommer till förskoleklass utan att ha någon kompis från förskolan med sig.

En möjlig negativ konsekvens som förvaltningen ser är att vårdnadshavare kan välja att inte ha barnen i förskolans verksamhet. Detta ser förvaltningen främst är en risk för barn som går få timmar i förskola idag och vars föräldrar inte passerar tätorten. För att öka möjligheten att vårdnadshavare väljer att ha sina barn i förskola kommer kommunen att erbjuda mer flexibilitet för barn som går 15 timmar och erbjuda familjer att söka plats i annan kommun om det underlättar för familjen.

Barngruppernas storlek är generellt små i kommunen i jämförelse med andra kommuner. Barngrupperna i byarna är små men även barngrupperna i tätortens förskolor är små i förhållande till andra kommuner men i tätorten finns möjlighet till utbyte med flera barn i samma ålder. Barngrupperna i byarna är idag åldersintegrerade medan barngrupperna i tätorten är uppdelade på yngre och äldre barn. Förvaltningen kan se fördelar med att ha åldersintegrerad verksamhet men ser också utmaningar med det när barngrupperna är små och ojämnt åldersfördelade. Förvaltningen ser fler fördelar utifrån barnens bästa med att bedriva verksamhet åldersindelad, uppdelat på yngre och äldre barn. De flesta kommuner bedriver förskoleverksamhet utifrån barnens ålder, där barngrupperna för yngre barn oftast är mindre än för de äldre.

Barnen som går i byarnas förskolor idag träffar relativt få barn och pedagoger, de kommer att träffa betydligt fler vid en eventuell flytt då enheterna är större med flera avdelningar. Vårdnadshavare har lyft fram oro för att det blir för många relationer för barnen. Förvaltningen ser också fördelar med fler kontakter genom möjligheter för barnen att få fler kompisar och även möjlighet att få fler relationer till vuxna personer. Barnen kan få utökade möjligheter att välja olika kompisar att leka med och olika vuxna att vända sig till.

Utifrån att förskoleverksamheten i byarna idag bedrivs i lokaler som är anpassade för skolverksamhet för flera grupper/klasser kommer barnen att få mindre lokaler och ytor vid en eventuell flytt. Lokalerna på förskolorna i tätorten har kapacitet att ta emot barnen och har en lämplig utformning för förskoleverksamhet.

Förvaltningen strävar efter att minska ensamarbetet utifrån trygghet för både barn och medarbetare. I tätorten bedrivs ensamarbete men inte i någon större

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

utsträckning. På byarnas förskolor bedrivs i dag ensamarbete vid öppning och stängning. För att undvika ensamarbete på byarnas förskolor behöver bemanningen öka från dagens 3 medarbetare till 4–5 medarbetare per dag.

Förvaltningen har övervägt att föreslå ett beslut om att verksamheterna i byarnas förskolor sätts på paus för att kunna öppna upp verksamheten igen vid behov. Förvaltningen bedömer det dock inte som ett bra alternativ eftersom lokalerna då behöver behållas och underhållas för att kunna öppnas upp igen. Om verksamheten stängs kan lokalerna eventuellt säljas eller användas till annan verksamhet. Om det skulle tillkomma fler barn i någon av byarna och att en bedömning görs att ha förskoleverksamhet ser förvaltningen att en ny lokal som är anpassad efter verksamhetens behov kan införskaffas.

Förvaltningen har sett över om det går att göra åtgärder för att minska kostnaderna för förskoleverksamheten i byarna. Det går inte att minska på antalet anställda då minimibemanningen är 3 personer per dag. Kostnader för lokaler har minskats där det är möjligt, genom att exempelvis inte nyttja och värma upp alla rum i byggnaden. Transportkostnader för vaktmästeri och matleveranser har setts över tidigare och anpassats.

Förvaltningen har haft i beaktande att det kan upplevas som om byarna inte känns lika levande utan förskolorna. Men förvaltningen gör bedömningen att det inte kan åligga barnen att ta det ansvaret. Det viktigaste för barnen anser förvaltningen vara att de får en likvärdig utbildning utifrån styrdokumentens krav.

Överväganden

Ett alternativ till att stänga förskolan som kommit upp som förslag var att minska på öppettiderna, till kortare och/eller färre dagar. I enkäten som genomfördes framstod inte detta som ett realistiskt alternativ utifrån att många familjer (73 procent) har behov av mer än 30 timmar per vecka.

Ett annat alternativ som beaktats är att i stället för förskoleverksamhet erbjuda pedagogisk omsorg. Av de som svarat på enkäten anser 32 procent att det kan vara ett alternativ. Förvaltningen ser inte att det skulle kunna tillgodose barnens rätt till likvärdig utbildning och inte ge några större ekonomiska besparingar.

En synpunkt som lyfts från vårdnadshavare är att det skulle bli förhållandevis lång tid för skjutsning av barn som går 15 timmar i förskola i förhållande till tiden de vistas i förskolan. Förvaltningen kan erbjuda dessa familjer längre men färre dagar i förskolan. Förvaltningen har även fått i uppdrag av nämnden att se över möjligheterna att utöka dagens 15 timmar till fler timmar. Det är ett kommunalt beslut och det finns andra kommuner som erbjuder mer än de lagstadgade 15 timmarna per vecka.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen har beaktat de fyra alternativen som utredningen föreslår, dess är;

1. alla byförskolor behålls
2. en byförskola stängs, två behålls
3. två byförskolor stängs, en behålls
4. tre byförskolor stängs

Justerandes signatur

Uttragsbestyrkande

Förvaltningen har utifrån uppdraget, utredningen, inkomna synpunkter och dialoger med vårdnadshavare till barn inskrivna i byarnas förskolor övervägt för- och nackdelar med de olika scenarierna som presenterades i den externa utredningen. Förvaltningen har kommit fram till att föreslå scenario tre som förslag till beslut; att två byförskolor stängs. Förvaltningen grundar förslaget på att;

- barnens rätt till likvärdig utbildning. Förvaltningen menar att det är viktigt att alla barn får goda förutsättningar för att få en sådan bra skolstart som möjligt. I och med att det är få barn i byarnas förskolor är det svårt att erbjuda barnen likvärdiga förutsättningar utifrån styrdokumentens krav. Genom att interagera med jämnåriga lär sig barn viktiga sociala färdigheter som att dela med sig, samarbeta, och lösa konflikter. Det bidrar även till att barnen lär sig förstå och hantera egna och andras känslor. De utvecklar empati genom att sätta sig in i andra barns situationer och upplevelser samtidigt som de utvecklar sina kommunikativa färdigheter. Det är därför viktigt för barns utveckling att de har tillgång till utbyte med barn i liknande ålder. Eftersom snittet barn per dag är 4,9 i två av de tre byarna så blir det svårt att erbjuda barnen stimulans, utmaningar och god språkutveckling.
- en av byarna kommer att ha en barngrupp med lämplig sammansättning och storlek samt att beläggningen är hög vilket bidrar till att bemanningen behöver vara högre under större del av dagen och ensamarbete blir minimerat, men kvarstår dock viss tid. Till den aktuella byn finns tätare kollektivtrafik som ökar tillgången till vikarier vid frånvaro hos ordinarie medarbetare.
- befolkningen minskar och antalet barn i byarnas förskolor kommer sannolikt inte att öka de kommande åren. Enligt SCB kommer Ockelbo kommuns befolkningens mängd minska kontinuerligt de kommande åren. År 2024 var det 320 barn i åldern 0–6 år. Kontinuerligt till år 2030 förväntas barnantalet att minska och vara 268 barn år 2030 vilket motsvarar en minskning med 51 barn.
- det finns plats för alla förskolebarn i tätortens förskolor.

För att underlätta för vårdnadshavare vill förvaltningen kunna erbjuda möjlighet för barn vars vårdnadshavare inte passerar tätorten att ansöka om plats i annan kommun.

Förvaltningen föreslår att beslutet från nämnden går vidare till kommunstyrelsens möte 13 maj och därefter till beslut i kommunfullmäktige 16 juni.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till
Rektorer inom förskola

KS/KF

Justerandes signatur

Uttragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Avveckla pedagogisk omsorg för skolbarn

Förslag till beslut

Nämnden förordar Kommunfullmäktige att upphäva beslutet från KF 2012-11-26 § 79, punkt 3 om att erbjuda fritidshem, alternativt pedagogisk omsorg, för skolbarn i Jädraås, Lingbo och Åmot från och med läsåret 2025/2026.

Sammanfattning av ärendet

I samband med förändringar i skolorganisationen 2013 så fattade Kommunfullmäktige 2012-11-26 § 79 punkt 3 beslut om att "Fritidshem, alternativt pedagogisk omsorg, erbjuds även fortsättningsvis i Jädraås, Lingbo och Åmot".

I byarna Lingbo och Åmot har pedagogisk omsorg för skolbarn inte nyttjats under senare år då barnen gått på fritidshem kopplat till grundskolan tiden före och efter skoldagen.

I Jädraås har pedagogisk omsorg nyttjats och i nuläget är det tre inskrivna barn i pedagogisk omsorg i Jädraås. Åldersspannet från 1 år upp till 13 år är stort och medför att det är svårt att anpassa utbildningen och verksamheten utifrån barnens behov och lagens krav. Det är även svårt att bedriva en trygg och säker utbildning/verksamhet och att nå upp till styrdokumentens krav utifrån skollagens 25 kap 2§ och 7§. Det är också utmaningar med att skapa en långsiktig och effektiv bemanning med rätt kompetens för den pedagogiska omsorgen då den är fördelad både morgon och eftermiddag.

Enligt skollagen 25 kap 2§ ska kommunen sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Kommunen ska ta skäligen hänsyn till vårdnadshavarnas önskemål om verksamhetsform. Sådan omsorg som avses i första stycket ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet" (25 kap 2§ skollag 2010:800).

Enligt skollagen 25 kap 7§ ska sådan verksamhet som avses i 2-5 §§ bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek. För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. För sådan verksamhet som avses i 2

§ gäller, utöver första stycket, att den ansvariga huvudmannen ska se till att personalen som har hand om omsorgen ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen för sådan verksamhet ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Lag (2022:241)". (25 kap 7§ skollag 2010:800).

Förvaltningen föreslår att nämnden förordar Kommunfullmäktige att upphäva beslut om att "Fritidshem, alternativt pedagogisk omsorg, erbjuds även fortsättningsvis i Jädraås, Lingbo och Åmot" inför läsåret 2025/2026. De barn som berörs kommer erbjudas plats i fritidshem i anslutning till grundskolan.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

Rektorer

KS/KF

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom kommunstyrelsens samt utbildnings- och kulturnämndens ansvarsområde

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens svar på revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom kommunstyrelsens samt utbildnings- och kulturnämndens ansvarsområde

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Ockelbo kommun har gett ett företag inom revision, PwC, i uppdrag att granska ekonomistyrningen inom kommunstyrelsens och utbildnings- och kulturnämndens ansvarsområden.

Syftet med granskningen är att bedöma om;

- kommunstyrelsen och utbildnings- och kulturnämnden säkerställt en ändamålsenlig ekonomistyrning
- den interna kontrollen inom granskningsområdena är tillräcklig

De frågor som ställdes från revisionen var

Revisionsfrågor:

1. Finns det tydliga regler och riktlinjer för den kommunövergripande ekonomistyrningen?
 - Delvis
2. Finns det regler och riktlinjer för utbildnings- och kulturnämndens ekonomistyrning?
 - Delvis
3. Säkerställer utbildnings- och kulturnämnden en löpande kunskap om ekonomiskt läge?
 - Ja
4. Vidtar utbildnings- och kulturnämnden åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?
 - Delvis
5. Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?
 - Ja

I rapporten framkommer att det delvis finns regler och riktlinjer för ekonomistyrningen, fråga 2. Kommentar från rapporten;

Vår samlade bedömning är att revisionsfrågan delvis är uppfylld. Vi grundar vår bedömning på att det finns en övergripande tidsplan vilken anger vid vilka tidpunkter återrapportering ska ske till utbildnings- och kulturnämnden samt att tidpunkt för de olika momenten kopplade till budgetprocessen översiktligt beskrivs. Av utbildnings- och kulturnämndens reglemente definieras nämndens verksamhetsområde och rapporteringsskyldighet. I granskningen har det framkommit att utbildnings- och kulturnämnden inte har antagit några egna budgetinstruktioner. Av intervjuerna framgår att kommunen planerar att ingå i SKRs prislappsmodell för fördelning av budget men att detta inte införts ännu. Av intervjuer framgår även att nämndens internbudget fördelas utifrån de faktiska behoven inom skolan, samt att fördelningen av resurser sker i samråd med rektorerna. Nämnden tillämpar inte någon antagen resursfördelningsmodell som exempelvis bygger på antal elever eller andra volymfaktorer.

I rapporten bedömer att nämnden får löpande kunskap om det ekonomiska läget, fråga 3, och kommenterar;

Vid intervjuer med politiker från utbildnings- och kulturnämnden framgår att den information som kommer till nämnden anses vara tillräcklig.

I vår granskning kan vi konstatera att ekonomisk uppföljning och rapportering till nämnden sker kontinuerligt där nämnden under den granskade perioden har erhållit regelbunden uppföljning om ekonomiskt läge.

I rapporten framkommer att utbildnings- och kulturnämnden inte helt säkerställt en ändamålsenlig ekonomistyrning och en tillräcklig intern kontroll.

Till fråga 4 kommenterar rapporten svaret delvis med;

Sammantaget bedömer vi att nämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Vår bedömning grundar sig på följande. Som vi kan se i tabell 4 ovan fanns det tecken på att budgeten inte var i balans med det underskott som redovisades i bokslutet 2023. Vi kan i vår granskning konstatera att vid ingången av 2024 gjorde nämnden bedömningen att underskottet för 2024 uppgick till 6,3 miljoner kr. Utbildnings- och kulturnämnden har vid flertalet tillfällen under 2024 gett förvaltningen i uppdrag att se över nämndens kostnader, de kostnader som lyfts fram av förvaltningen är inom skola, särskilda undervisningsgrupper, elevhälsan, förskola och konsultkostnader. Vi har i vår granskning av protokoll dock noterat att nämnden inte beslutat om några konkreta åtgärder för att minska kostnaderna eller upprättandet av någon åtgärdslista. Granskningen visar också att nämnden inte har beslutat om några förändringar i utbud och verksamhet för att anpassa verksamheten till den tilldelade budgetramen, eller ställt några effektiviseringskrav på förvaltningen. Vi noterar även inom ramen för granskningen att nämnden gjort budgetäskanden till ekonomiutskottet i samband med att verksamheten har lämnat konsekvensbeskrivningar avseende föreslagna driframar. Det står klart att det ekonomiska läget varit känt för nämnden redan vid ingången av 2024. Enligt vår bedömning bör nämnden därmed vidtagit fler åtgärder för att minska kostnaderna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

PwC lämnar två rekommendationer till utbildnings- och kulturnämnden;

Sida
3(3)

- Vid underskott upprätta en åtgärdsplan som innehåller uppgifter om vilka åtgärder som ska genomföras inklusive tidsplan, förväntade och faktiska ekonomiska effekter.
- Överväg att införa ett resursfördelningssystem för nämndens internbudget.

Revisorerna i Ockelbo kommun önskar skriftligt svar från kommunstyrelsen (KS) och utbildnings- och kulturnämnden (UKN) på hur de avser att åtgärda de förbättringsområden/brister som påtalas i revisionsrapporten senast 2025-05-31. Rapporten bedömer KS respektive UKN i skilda revisionsfrågor. Kommunstyrelseförvaltningen har svarat till KS för de delar som avser deras verksamhet och utbildnings- och kulturförvaltningen svarar nu på de delar som berör UKN.

Förvaltningens kommentarer till rekommendationerna;

- Utbildnings- och kulturförvaltningen arrangerade 2025-03-13 en temadag med nämndens ledamöter samt förvaltningens chefer, förvaltningssekreterare samt ekonom med tema ekonomi. Syftet med dagen var att tydliggöra vilka verksamheter som bedrivs, vad som är lagstadgad verksamhet, och tillsammans komma med förslag till åtgärder för att minska det ekonomiska underskottet och nå en budget i balans. En åtgärdsplan håller på att tas fram. Genom det pågående arbete med att ta fram åtgärdsplan anser förvaltningen att den rekommendation som ges i rapporten har beaktats.
- Kommunen håller på övergripande nivå att ta fram en ny modell för styrning och ledning. Kommunen ser också över möjligheterna att införa en prislappsmodell för ekonomisk fördelning. I december 2024 antog kommunfullmäktige en ny styrmodell med tillhörande fokusområden. Kommunkontoret fick i uppdrag att ta fram en strategi för styrning och ledning. Genom det pågående arbetet med strategier och styrdokument anser förvaltningen att de förbättringsområden och brister som rapporten tar upp kommer att åtgärdas.

Beslutsunderlag

Revisionsrapporten samt denna tjänsteskrivelse

Ärendet

Kommunens revisorer granskar löpande olika delar av kommunens verksamheter.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

KS/KF

Kommunens revisorer

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Alneberg, Eva,
eva.alneberg@ockelbo.se

Gymnasieprislista 2025

Förslag till beslut

Gymnasieprislista för 2025 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Enligt Skollag (2010:800) kap 16 §§ 52–55 ska hemkommunen lämna bidrag till huvudmannen för varje gymnasieelev som är antagen på ett nationellt program vid skolenheten. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska avse ersättning för

1. undervisning,
2. lärverktyg,
3. elevhälsa,
4. måltider,
5. administration,
6. mervärdesskatt, och
7. lokalkostnader.

Ockelbo kommun bedriver ingen gymnasieskola i egen verksamhet, utan erbjuder utbildning genom samverkansavtal tillsammans med andra kommuner. Ockelbo kommuns bidragsbelopp blir då ett genomsnitt av avtalskommunernas fastställda bidrag.

I bilaga 2 till samverkansavtalet, Ekonomiska villkor och förutsättningar:

1. Prismodellens grunder
2. Ersättningsmodell – interkommunal ersättning
3. Ersättningsmodell till fristående skolor

Enligt avtalet framgår om elevens hemkommun inte erbjuder aktuellt program tillämpas samverkansområdets gemensamma prislista vid bidrag till fristående skolor.

Inför varje år tas en gemensam prislista fram för bidrag till fristående verksamhet och interkommunal ersättning. Prislistan beräknas som genomsnittlig ersättning per program för de kommuner inom samverkansområdet som tillhandahåller programmet.

För ett program som inte tillhandahålls inom samverkansområdet tillämpas riksprislistan.

Interkommunal ersättning för samverkande kommuner utgår enligt lägeskommunens pris för programmet.

När en elev väljer ett program på en fristående gymnasieskola och programmet inte finns på hemorten (kommunal huvudman) är det samverkansrådets pris för programmet som gäller.

Samverkansrådets prislista 2025

Program	Programkod	Grundbelopp	Admin	Moms	Programpeng
					Friskolor
Bygg- och anläggningsprogrammet	BA	146 318	4 390	9 042	159 749
Barn- och fritidsprogrammet	BF	113 176	3 395	6 994	123 565
Design- och sömnadsteknisk program	DS	134 858	4 046	8 334	147 238
El- o energiprogrammet	EE	134 175	4 025	8 292	146 492
Ekonomiprogrammet	EK	93 436	2 803	5 774	102 013
Estetiska prog. Estetik o media	ES	166 009	4 980	10 259	181 249
Estetiska prog. Musik	ESMJS	156 012	4 680	9 642	170 334
Frisör- och stylistprogrammet	FR	134 858	4 046	8 334	147 238
Försäljning- och serviceprogrammet	FS	103 842	3 115	6 417	113 374
Fordons- och transportprogrammet	FT	150 916	4 527	9 327	164 770
Fordons- och transportprog. Transport	FTTRA	209 688	6 291	12 959	228 937
Hotell- och turismprogrammet	HT	121 637	3 649	7 517	132 803
Humanistiska programmet	HU	104 450	3 134	6 455	114 039
Hantverksprogrammet	HV	134 858	4 046	8 334	147 238
IM Individuellt alternativ 1	IMAA	170 166	5 105	10 516	185 787
IM Individuellt alternativ 2	IMA	261 215	7 836	16 143	285 194
IM Språkintröduktion	IMS	156 166	4 685	9 651	170 501
IM Yrkesintröduktion	IMY	155 983	4 679	9 640	170 302
Industri tekniska programmet	IN	170 321	5 110	10 526	185 956
Naturvetenskapsprogrammet	NA	97 941	2 938	6 053	106 932
Naturbruksprogrammet	NB	RPL			RPL
Restaurang- och livsmedelprogrammet	RL	157 334	4 720	9 723	171 777
Samhällsvetenskapsprogrammet	SA	93 828	2 815	5 799	102 441
Teknikprogrammet	TE	129 697	3 891	8 015	141 603
VS- och fastighetsprogrammet	VF	146 757	4 403	9 070	160 229
Vård- och omsorgsprogrammet	VO	108 031	3 241	6 676	117 948

Beslutsunderlag

Gymnasieprislista 2025

Bilaga 2 från Samverkansområde Gästrikland.

Kommunalt samverkansavtal för utbildningar inom gymnasieskolan mellan kommunerna i Gästrikland, inklusive Älvkarleby kommun.

Beslutet ska skickas till

Fristående skolor

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Gymnasiestudier för asylsökande över 18 år

Förslag till beslut

Nämnden beslutar att inte bevilja asylsökande elever över 18 år att påbörja gymnasiestudier.

Sammanfattning av ärendet

Asylsökande ungdomar och ungdomar som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd har endast rätt till utbildning i gymnasieskola om utbildningen har påbörjats innan de fyllt 18 år (29 kapitlet 2–3 §§ Skollagen).

Kommunen kan dock bevilja asylsökande över 18 år att påbörja gymnasiestudier.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse.

Ärendet

Nämnden ska fatta beslut om huruvida asylsökande elever över 18 år ska beviljas att påbörja gymnasiestudier eller inte.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

SYV

KAA

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Ola Åberg, rektor vuxenutbildningen

Arbetsår 2025/2026 vuxenutbildningen lärare med ferieanställning

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens förslag till arbetsår för ferieanställda lärare inom vuxenutbildningen läsåret 2025/2026.

Sammanfattning av ärendet

**Arbetsår 2025/2026, lärare med ferieanställning inom
vuxenutbildningen**

**Höstterminen 2025 måndag 18 aug – måndag 22 dec
91 A-dagar**

Tjänstgöringsfria dagar:

torsdag 23 oktober – fredag 24 oktober (vecka 44)

**Vårterminen 2026 onsdag 7 jan – Torsdag 18 juni
103 A-dagar**

Totalt: 194 A-dagar

Tjänstgöringsfria dagar:

Vinterlov: måndag 23 februari – fredag 27 februari (vecka 9)

Påsklov: måndag 30 – torsdag 2 april (vecka 14) (fredag 3 april röd dag)

Fredag 15 maj (klämdag)

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse

Ärendet

Nämnden ska fatta beslut om arbetsår för varje läsår.

Malin Larsson
Förvaltningschef

Beslutet ska skickas till

Rektor för vuxenutbildningen

HR-enheten

Utbildnings- och kulturförvaltningen
Anna Stolpe, handläggare

Information och övrigt

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen delger nämnden information;

1. 13.00 Besök av elevråd från Perslundaskolan
2. 13.30 Besök av preventionssamordnare som presenterar drogvaneenkätens resultat
3. 14.00 Besök och presentation av ny bibliotekschef
4. Information om systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, årlig uppföljning
5. Rapport kränkingsanmälningar
6. Ekonomisk åtgärdsplan